

Brüssel, 22. november 2019
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0224(COD)

14298/1/19
REV 1

RECH 498	CODEC 1648
COMPET 752	MARE 27
IND 287	DIGIT 172
MI 799	EMPL 572
EDUC 457	CYBER 315
TELECOM 363	CLIMA 307
ENER 509	ESPACE 93
ENV 936	ATO 97
REGIO 211	RELEX 1070
AGRI 559	JAI 1218
TRANS 542	CSDP/PSDC 537
SAN 472	ECO 121
CADREFIN 377	

MÄRKUS

Saatja: Alaliste esindajate komitee (COREPER I)

Saaja: Nõukogu

Eelmise dok nr: 14016/19

Komisjoni dok nr: 9865/18 RECH 272 COMPET 421 IND 153 MI 436 EDUC 245 TELECOM
170 ENER 224 ENV 413 REGIO 38 AGRI 271 TRANS 248 SAN 181
CADREFIN 79 CODEC 998 IA 189 + ADD 1-6

Teema: Raamprogrammi „Euroopa horisont“ pakett: teadusuuringute ja innovatsiooni
raamprogramm aastateks 2021–2027
- Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega luuakse
teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“ ning
kehtestatakse selle osalemis- ja levitamiseeskirjad

a) Põhjendused

b) IV lisa (koostoime)

- *Osaline üldine lähenemisviis*

I. SISSEJUHATUS

1. Komisjon esitas 7. juunil 2018 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse ettepaneku, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“ ning kehtestatakse selle osalemis- ja levitamiseeskirjad aastateks 2021–2027, tuginedes ELi toimimise lepingu artiklitele 173, 182, 183 ja 188.
2. Nõukogu võttis oma 30. novembri 2018. aasta istungil (konkurentsivõime) vastu osalise üldise lähenemisviisi¹.
3. Euroopa Parlament nimetas raamprogrammi raportööriks EP liikme Dan NICA (S&D). Euroopa Parlament hääletas oma raporti üle 12. detsembril 2018. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis oma arvamuse vastu 17. oktoobril 2018² ning Regioonide Komitee esitas oma arvamuse 8.–10. oktoobri täiskogu istungjärgul³.
4. Pärast Euroopa Parlamendi eelmise koosseisu ajal peetud kuuendat ja viimast kolmepoolsete läbirääkimiste kohtumist 19. märtsil 2019 jõudis eesistujariik koos Euroopa Parlamendi esindajatega ühisele arusaamisele enamiku ettepaneku sätete suhtes. Alaliste esindajate komitee kinnitas ühise arusaamise 27. märtsil 2019. Euroopa Parlament pidas 17. aprillil 2019 hääletuse ettepanekut käsitleva seadusandliku resolutsiooni üle.
5. Ühise arusaamisega hõlmamata põhjendused ja IV lisa raamprogrammi „Euroopa horisont“ ja muude ELi programmide vahelise koostoime kohta ei moodusta osa ühisest arusaamisest.
6. Samuti, kuna raamprogramm „Euroopa horisont“ on seotud mitmeaastase finantsraamistikuga, on kõik eelarvemõjuga sätted esitatud nurksulgudes ning ei ole osa ühisest arusaamisest. Sama käib raamprogrammiga „Euroopa horisont“ ühinenud kolmandaid riike käsitlevate horisontaalsete sätete kohta.

¹ 15102/18 + ADD 1. HU ei saanud osalist üldist lähenemisviisi toetada.

² 13758/18 (arvamus hõlmab nii raamprogrammi kui ka eriprogrammi).

³ 13759/18 (arvamus hõlmab nii raamprogrammi kui ka eriprogrammi).

II. TÖÖ NÕUKOGUS

7. Teaduse töörühm alustas Austria ja Rumeenia eesistumise ajal arutelusid ettepaneku nende põhjenduste üle, mis ei moodusta osa ühisest arusaamisest. Nende arutelude põhjal esitas eesistujariik Soome töörühma 12. septembri 2019. aasta koosolekul esimese kompromissteksti. Alates sellest koosolekust on töörühm teelenud jooksvalt eesistujariigi ajakohastatud kompromisstekstide läbivaatamisega.
8. Peale selle esitas eesistujariik Soome töörühma 7. oktoobri 2019. aasta koosolekul raamprogrammi „Euroopa horisont“ ja muude ELi programmide vahelist koostoimet käsitleva IV lisa esimese kompromissteksti. Alates sellest koosolekust on töörühm teelenud jooksvalt eesistujariigi ajakohastatud kompromisstekstide läbivaatamisega.
9. Käesoleva märkuse lisa sisaldab dokumendi 14016/19 lisas esitatud teksti, mida arutati alaliste esindajate komitees 20. novembril 2019. Komitee leppis kokku, et tekst edastatakse muutmata kujul nõukogule (konkurentsivõime) vastuvõtmiseks selle 29. novembri 2019. aasta istungil.
10. Eesistujariik loodab saavutada üldise lähenemisviisi põhjendusi ja IV lisa käsitleva kompromissteksti suhtes. Nagu eespool märgitud, on teksti muude osade sätted endiselt nurkulgudes. Seega on tegemist osalise üldise lähenemisviisiga.
11. Juhul kui nõukogu (konkurentsivõime) lepib 29. novembri istungil kokku osalises üldises lähenemisviisis Euratomi programmi suhtes, jäetakse allpool esitatud teksti IV lisa punktis 15 esinevad nurksulud välja ning tekst, mis käsitleb koostoimet Euratomi programmiga, moodustab samuti osa kõnealusest osalisest üldisest lähenemisviisist.
12. Ungari teatas, et ta säilitab oma seisukoha kogu lisa esitatud teksti suhtes kooskõlas üldise reservatsiooniga, mis käsitleb ühist arusaamist raamprogrammi „Euroopa horisont“ suhtes.

III. KOKKUVÕTE

13. Nõukogul palutakse võtta vastu käesoleva dokumendi lisa esitatud osaline üldine lähenemisviis.

**ETTEPANEK: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, MILLEGA
LUUAKSE TEADUSUURINGUTE JA INNOVATSIOONI RAAMPROGRAMM
„EUROOPA HORISONT“ NING KEHTESTATAKSE SELLE OSALEMIS- JA
LEVITAMISEESKIRJAD**

PÕHJENDUSED JA IV LISA (KOOSTOIME)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,
võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 173 lõiget 3, artikli 182 lõiget 1,
artiklit 183 ning artikli 188 teist lõiku,
võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,
olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,
võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁴,
võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust⁵,
toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt⁶

⁴ ELT C [...], [...], lk [...].

⁵ ELT C [...], [...], lk [...].

⁶ Euroopa Parlamendi ... seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu ... otsus.

ning arvestades järgmist:

- (1) Liidu eesmärk on tugevdada oma teaduslikke ja tehnoloogilisi aluseid, luues Euroopa teadusruumi, kus teadlased, teaduslik teave ja tehnoloogia vabalt liiguvad, ja toetada nende, kaasa arvatud asjaomase tööstuse konkurentsivõime arengut, samal ajal edendades kõiki teadus- ja innovatsioonitegevusi, et viia ellu liidu strateegilised prioriteedid, mille lõppeesmärk on edendada rahu, liidu väärtusi ja oma rahvaste hüvangu.
- (2) Selleks et kõnealuse üldeesmärgi suunas liikumisel saavutada teaduslik, tehnoloogiline, majanduslik, keskkondlik ja sotsiaalne mõju ning maksimeerida oma teadusuuringutesse ja innovatsiooni tehtavate investeeringute lisaväärtust, peaks liit investeerima tipptasemel teadusuuringutesse ja innovatsiooni programmi „Teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“ aastateks 2021–2027“ (edaspidi „programm“) kaudu, et toetada tipptasemel teadmiste ja kvaliteetsete tehnoloogiate loomist, paremat levitamist ja siiret liidus, meelitada ligi talente kõigil tasanditel ja aidata kaasa liidu talendipagasi täielikule kaasamisele, hõlbustada koostöösidemeid ja suurendada teadusuuringute ja innovatsiooni mõju liidu poliitikate väljaarendamisel, toetamisel ja rakendamisel, toetada ja tõhustada uuenduslike ja kestlike lahenduste kasutuselevõtmist ja kasutamist liidu majanduses, eelkõige VKEde poolt ja ühiskonnas, et käsitleda üleilmseid väljakutseid, sealhulgas kliimamuutusi ja kestliku arengu eesmäärke, luua töökohti ja edendada majanduskasvu ja tööstuse konkurentsivõimet ning edendada liidu atraktiivsust teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas. Programmiga tuleks edendada igat liiki innovatsiooni, sealhulgas läbimurdelist innovatsiooni, edendada uuenduslike lahenduste kasutuselevõttu turu poolt ning optimeerida selliste investeeringute tulemusi, et suurendada mõju tugevama Euroopa teadusruumi raames.
- (2a) Programm peaks aitama suurendada avaliku ja erasektori investeeringuid teadusuuringutesse ja innovatsiooni liikmesriikides, aidates seeläbi saavutada üldise teadus- ja arendustegevusse investeerimise taseme vähemalt 3 % ulatuses liidu SKPst. Eesmärgi saavutamiseks peavad liikmesriigid ja erasektor täiendama programmi omapoolsete suuremate investeeringutega teadus- ja arendustegevusse ning innovatsiooni⁷.

⁷ Osa ühisest arusaamisest Euroopa Parlamendiga.

- (3) Selleks et aidata saavutada liidu poliitikaeesmärke, peaks käesoleva programmi raames toetatud tegevused saama asjakohasel juhul kasu innovatsioonisõbralikest õigusaktidest ja inspireerima nende loomist, olles kooskõlas innovatsiooni põhimõttega,⁸ et toetada liidu olulise teadmistaasi kiiremat ja tõhusamat ümberkujundamist innovatsiooniks⁹.
- (4) Üldpõhimõtteid, milleks on avatud teadus, avatud innovatsioon ja avatus maailmale, tuleks järgida kogu programmi rakendamisel nii laialdaselt kui võimalik. Nimetatud põhimõtted peaksid tagama tipptaseme ning teadusuuringutesse ja innovatsiooni tehtavate liidu investeeringute mõju.
- (5) Avatud teadusel, sealhulgas avatud juurdepääsul teadusväljaannetele ja -andmetele ning teadmiste optimaalsel levitamisel ja kasutamisel, on potentsiaal parandada teaduse kvaliteeti ja suurendada selle mõju ja sellest saadavat kasu ning kiirendada teadmiste arengut, muutes need usaldusväärsemaks, efektiivsemaks ja täpsemaks, ühiskonna poolt paremini mõistetavaks ja ühiskondlikele probleemidele paremini vastavaks. Tuleks näha ette sätted tagamaks, et toetusesaajad annavad avatud juurdepääsu eelretsenseeritud teadusväljaannetele. Lisaks peaks olema tagatud, et toetusesaajad annavad avatud juurdepääsu teadusandmetele kooskõlas põhimõttega „nii avatud kui võimalik, nii suletud kui vajalik“ ning võimaldades põhjendatud juhtudel erandeid, mis on seotud andmekaitsenormide, julgeolekuhuvide ja intellektuaalomandi õigustega, Euroopa Liidu üleilmse majandusliku konkurentsivõimega ja muude õigustatud huvidega. Rohkem tuleks tähelepanu pöörata teadusandmete vastutustundlikule haldamisele, mis peaks vastama nn FAIR-põhimõttele, st leitavus (findability), ligipääsetavus (accessibility), koostalitlusvõime (interoperability) ja taaskasutatavus (reusability), eelkõige andmehalduskavade laiema kasutamise kaudu. Kui see on asjakohane, peaksid toetusesaajad kasutama Euroopa avatud teaduse pilve pakutavaid võimalusi ning järgima ka muid avatud teaduse põhimõtteid ja tavasid.

⁸ Komisjoni 15. mai 2018. aasta teatis „Euroopa uus teadusuuringute ja innovatsiooni tegevuskava – Euroopa võimalus suunata oma tulevikku“ (COM(2018)306).

⁹ Better Regulation, Research and Innovation toolbox, https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/better-regulation-toolbox-21_en_0.pdf

- (6) Käesoleva programmi põhimõte ja ülesehitus peaksid vastama vajadusele luua kriitiline mass toetatud tegevusi kogu ELis ja kogu rahvusvahelises koostöös, kooskõlas ÜRO kestliku arengu tegevuskava 2030 ja selle eesmärkidega. Programmi rakendamine peaks tugevdama nende eesmärkide saavutamist ning ELi ja selle liikmesriikide pühendumist kestliku arengu tegevuskava 2030 rakendamisele ning kestliku arengu saavutamisele selles kolmes mõõtmes – majanduslik, sotsiaalne ja keskkonnaalne – ühtsel ja integreeritud viisil.
- (7) Käesoleva programmi raames toetatavad tegevused peaksid aitama saavutada liidu eesmärke ja prioriteete, jälgida ja hinnata edusamme nende eesmärkide ja prioriteetide poole liikumisel ning töötada välja muudetud või uusi prioriteete.
- (7a) Programmiga tagatakse läbipaistvus ja vastutus teadus- ja innovatsiooniprojektide avaliku sektori vahenditest rahastamises, kaitstes nii avalikke huve.
- (7b) Programmiga tuleks toetada teadus- ja innovatsioonitegevusi sotsiaal- ja humanitaarteaduste valdkonnas. See eeldab teaduslike teadmiste edendamist selles valdkonnas, aga ka sotsiaal- ja humanitaarteaduste valdkonna kogemuste ja edusammude kasutamist, et suurendada programmi majanduslikku ja ühiskondlikku mõju. Samba „Üleilmsed probleemid ja Euroopa tööstuse konkurentsivõime“ raames lõimitakse sotsiaal- ja humanitaarteadused täielikult kõikidesse teemavaldkondadesse. Lisaks sotsiaal- ja humanitaarteaduste edendamisele projektides peaks sotsiaal- ja humanitaarteaduste lõimimist vajaduse korral toetama ka selle kaudu, et eksperdikomiteedesse ja hindamiskomisjonidesse kaasatakse sotsiaal- ja humanitaarteaduste valdkonna sõltumatud eksperdid, ning sotsiaal- ja humanitaarteaduste valdkonna õigeaegse järelevalve ja vastava aruandluse kaudu rahastatud teadustegevuses. Eelkõige jälgitakse sotsiaal- ja humanitaarteaduste integreerimise taset kogu programmi ulatuses.

- (8) Käesolev programm peaks säilitama tasakaalustatud lähenemisviisi teadusuuringute ja innovatsiooni vahel ning alt-üles rahastamise (ajendatud teadlastest või novaatoritest) ja ülalt-alla rahastamise (otsustatud strateegiliselt kindlaks määratud prioriteetidega) vahel vastavalt osalevate teadus- ja innovatsioonikogukondade laadile, läbiviidavate tegevuste liigile ja eesmärgile ning soovitavale mõjule. Nimetatud tegurite kombinatsioon peaks määrama lähenemisviisi programmi vastavate osade jaoks, mis kõik aitavad kaasa programmi üld- ja erieesmärkide saavutamisele.
- (8a) Programm peaks toetama teadusuuringute ja innovatsiooni kõiki etappe, eelkõige koostööprojektide raames, samuti missioonide ja partnerluste puhul, kui see on asjakohane. Alusuuringud on tähtis ressurss ja oluline tingimus selleks, et suurendada liidu suutlikkust meelitada ligi parimaid teadlasi ja saada ülemaailmseks tippkeskuseks. Tuleks tagada tasakaal alus- ja rakendusuuringu vahel. Koos innovatsiooniga toetavad teadusuuringud liidu majanduslikku konkurentsivõimet, majanduskasvu ja tööhõivet.
- (8b) Tõendusmaterjal näitab, et igas mõttes mitmekesisuse omaksvõtt on kvaliteetse teadusetegemise seisukohalt võtmetähtsusega, kuna mitmekesisus mõjub teadusele kasulikult. Mitmekesisus ja kaasavus aitavad kaasa tiptasemel koostööpõhisele teadusele ja innovatsioonile, avaldades valdkonna- ja sektoriüleses koostöös, mis toimub kogu Euroopa teadusruumis, mis toob kaasa paremad teadusuuringud ja kvaliteetsemad projektide ettepanekud, võib viia tulemuste ühiskonnas kasutamise kõrgema määraneni ning suurendada innovatsioonist saadavat kasu, edendades niiviisi Euroopat¹⁰.
- (8c) Teadusuuringute ja innovatsiooni kiirtee menetluse kasutamisega saab võimaldada väikeste koostöökonsortsiumide kiiremat, alt üles juurdepääsu vahenditele, mis hõlmavad meetmeid alates alusuuringutest kuni turuleviimiseni.
- (8d) Programmi „Euroopa horisont“ maksimaalse mõju saavutamiseks tuleks erilist tähelepanu pöörata mitut teadusharu hõlmavale ja teadusharudevahelisele koostööle.
- (8e) Käesoleva programmi eesmärkide saavutamiseks vastavalt tiptaseme põhimõttele peaks programm muu hulgas püüdma tugevdada koostöösidemeid Euroopas, aidates seeläbi kaasa teadusuuringute ja innovatsiooni lõhe vähendamisele¹¹.

¹⁰ Osalises üldises lähenemisviisis kokku lepitud.

¹¹ Osa ühisest arusaamisest Euroopa Parlamendiga.

- (8f) Tipp-pädevuste algatused peaksid tugevdama teadusuuringute ja innovatsiooni tippaset abikõlblikes riikides, sealhulgas nt toetama koolitusi, et parandada teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonna juhtimisoskusi, jagama auhindu, tugevdama innovatsiooni ökosüsteeme ning looma teadus- ja innovatsioonivõrgustikke, muu hulgas ELi rahastatud teadustaristute alusel. Selleks et taotleda rahastamist programmi „Euroopa horisont“ osa „Osalemise laiendamine ja Euroopa teadusruumi tugevdamine“ tegevussuuna „Osalemise laiendamine ja tipp-pädevuste jagamine“ raames, peavad taotlejad selgelt näitama, et nende projektid on seotud riikliku ja/või piirkondlikute teadusuuringute ja innovatsiooni strateegiaga¹².
- (9) „Tiptasemel teaduse“ samba alusel elluviidavad tegevused tuleks kindlaks määrata olenevalt teaduse vajadustest ja võimalustest ning need peaksid edendama teaduse tippaset. Teadusuuringute kava tuleks koostada tihedas koostöös teadusringkonnaga ja selles tuleks rõhutada uute andekate teadus- ja innovatsioonispetsialistide ja karjääri alustavate teadlaste ligimeelitamist, tugevdades samal ajal Euroopa teadusruumi, vältides ajude äravoolu ja edendades ajude ringlust.
- [(9a) Programm peaks aitama liidul ja liikmesriikidel võtta arvesse reaalsust, milleks on väga intensiivne rahvusvaheline konkurents parimate ajude ja oskuste ligimeelitamisel.]
- (10) „Üleilmsete väljakutsete ja Euroopa tööstuse konkurentsivõime“ sammas tuleks luua teadus- ja innovatsioonitegevuse teemavaldkondade kaudu, et maksimeerida koostööd asjaomastes teemavaldkondades, tagades samal ajal tiptaseme suure ja kestliku mõju, võrreldes kulutatud ressurssidega. See julgustab valdkonna-, sektori-, poliitika- ja piiriülest koostööd kestliku arengu eesmärkide saavutamiseks, järgides kestliku arengu tegevuskava 2030 ja Pariisi kokkuleppe põhimõtteid ning arendades samal ajal liidu tööstusharude konkurentsivõimet. Ambitsioonikate, ulatuslike algatuste korraldamine teadus- ja innovatsioonimissioonide vormis võimaldab programmil saavutada ümberkujundava ja süsteemse mõju ühiskonna jaoks kestliku arengu eesmärkide toetuseks, tehes seda ka rahvusvahelise koostöö ja teadusdiplomaatia kaudu.

¹² Osa ühisest arusaamisest Euroopa Parlamendiga.

- (11) Üks peamisi kanaleid käesoleva programmi eesmärkide saavutamiseks, eriti jätkusuutlike töökohtade ja jätkusuutliku majanduskasvu loomisel, peaks olema tööstuse täielik ja õigeaegne kõigil tasanditel kaasamine programmi, alates üksikettevõtjatest ja VKEdest kuni suurte ettevõteteni. Tööstuse selline kaasatus peaks tähendama, et tööstus osaleb meetmetes, mida toetatakse vähemalt samal tasemel kui Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1291/2013¹³ loodud eelmise raamprogrammi „Horisont 2020“ meetmeid.
- (11a) Programmi meetmed peaksid andma olulise panuse Euroopa strateegiliste sektorite, sealhulgas ELi tööstuspoliitika strateegia eesmärke kajastavate põhiliste progressi võimaldavate tehnoloogiate potentsiaali vallandamise¹⁴.
- (11b) Mitmeid sidusrühmi, sealhulgas kodanikuühiskonda ja tööstust kaasavad konsultatsioonid peaksid aitama strateegilise planeerimise protsessi kaudu kaasa kehtestatud perspektiivide ja prioriteetide elluviimisele. Selle tulemusena tuleks koostada perioodilised strateegilised teadusuuringute ja innovatsioonikavad, mis võetakse vastu rakendusaktidega, et valmistada ette tööprogrammide sisu.
- (11c) Selleks et teatud meede saaks rahastust, tuleks tööprogrammis arvestada konkreetsete eelmiste projektide tulemustega ning teaduse, tehnika ja innovatsiooni olukorraga riigi, liidu ja rahvusvahelisel tasandil, ning asjakohaste poliitiliste, turu ja ühiskonna arengutendentsidega.¹⁵

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1291/2013, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Horisont 2020“ aastateks 2014–2020 ning tunnistatakse kehtetuks otsus nr 1982/2006/EÜ (ELT L 347, 20.12.2013, lk 104).

¹⁴

¹⁵ Osa ühisest arusaamisest Euroopa Parlamendiga.

- (12) Et liidu tööstus jääks või saaks maailma liidriks innovatsiooni, digiülemineku ja kliimaneutraalsuse valdkonnas, on oluline selle toetamine, eelkõige investeringutega põhilistesse progressi võimaldavatesse tehnoloogiatesse, mis panevad aluse tuleviku ettevõtetele. Käesoleva programmi meetmetega tuleks käsitleda turutõrkeid või mitteoptimaalseid investeerimisolukordi, ergutada investeringuid proportsionaalsel ja läbipaistval viisil ilma erasektori rahalisi vahendeid dubleerimata või välja tõrjumata, ning neil peaks olema selge Euroopa lisaväärtus ja avalik investeringutasuvus. See tagab programmi meetmete ja ELi riigiabi reeglite järjepidevuse, hoides ära ebakohased konkurentsimoonutused siseturul.
- (13) Käesolev programm peaks toetama teadusuuringuid ja innovatsiooni lõimitud viisil, järgides kõiki Maailma Kaubandusorganisatsiooni asjakohaseid sätteid. Teadusuuringute, sealhulgas tootearenduse mõistet tuleks kasutada vastavalt Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) poolt väljatöötatud Frascati käsiraamatule ning innovatsiooni mõistet tuleks kasutada vastavalt OECD ja Eurostati poolt väljatöötatud Oslo käsiraamatule, järgides sotsiaalset innovatsiooni hõlmavat laiapõhjalist lähenemisviisi. Jätkuvalt, nagu eelmises raamprogrammis „Horisont 2020“, tuleks tehnoloogiauuringute, tootearenduse ja tootetutvustuse meetmete liigitamisel arvesse võtta tehnilise valmiduse taset käsitlevaid OECD määratlusi ning konkursikutsetes esitatud meetmete liikide määratlusi. Toetusi ei tohiks anda meetmetele, mille tehnilise valmiduse tase on üle 8. Üleilmsete väljakutsete ja Euroopa tööstuse konkurentsivõime samba raames esitatud konkreetse konkursikutse tööprogramm peaks võimaldama anda toetusi laiaulatuslike toodete valideerimise ja turule viimise jaoks.
- (13a) Ilma et see piiraks üldisi läbirääkimisi mitmeaastase finantsraamistiku üle, panustatakse programmi „Euroopa horisont“ raames kosmose eesmärkidesse vähemalt samal tasemel kui Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1291/2013 loodud eelmise raamprogrammi „Horisont 2020“ raames¹⁶.

¹⁶ Osalises üldises lähenemisviisis kokku lepitud.

- (14) Toetudes eelmise programmi kogemustele ning ELi institutsioonide ja sidusrühmade panusele, on komisjoni teatises programmi „Horisont 2020“ vahehindamise kohta (COM(2018) 2 final) ja Euroopa Parlamendi raportis programmi „Horisont 2020“ rakendamise hindamise kohta seoses selle vahehindamise ja 9. raamprogrammi ettepanekuga (2016/2147(INI)) ning nõukogu järeldustes „Programmi „Horisont 2020“ vahehindamisest üheksanda raamprogrammi suunas“ esitatud soovitusel käesoleva programmi jaoks, sealhulgas reeglid selles osalemise ja tulemuste levitamise kohta. Nendes soovitustes pakutakse välja meetmed, et edendada ajude ringlust ja hõlbustada teadus- ja innovatsioonivõrgustike avatust, teha ambitsioonikamaid investeeringuid, et saavutada kriitiline mass ning maksimaalne mõju; toetada läbimurdelise tähtsusega innovatsiooni; seada liidu teadusuuringutesse ja innovatsiooni investeerimise puhul prioriteediks suure lisandväärtusega valdkonnad, eriti läbi missioonidele keskendumise, täieliku, teadliku ja õigeaegse kodanike kaasamise ja laialdase teabevahetuse; ratsionaliseerida liidu rahastamiskeskonda, et liidus teadusuuringute ja innovatsiooni potentsiaali täielikult ära kasutada, lihtsustades sealhulgas mitmeid partnerlusalgatusi ja kaasrahastamiskavasid; arendada liidu erinevate rahastamisvahendite vahel suuremat ja konkreetsemat koostööd, kaotades eelkõige täiendavust välistavad sekkumispõhimõtted ja erineva rahastamise keerukuse, ning samuti eesmärgiga aidata mobiliseerida kasutamata teadus- ja innovatsioonipotentsiaali kogu liidus; tugevdada rahvusvahelist koostööd ja avatust kolmandate riikide osalusele; ning jätkata lihtsustamist, mis põhineb programmi „Horisont 2020“ rakendamisel saadud kogemustel.
- (15) Käesoleva programmiga tuleks püüda saavutada koostoime muude liidu programmidega alates nende kavandamisest ja strateegilisest planeerimisest kuni projektide väljavalimise, haldamise, teavitamise, tulemuste levitamise ja kasutamise, järelevalve, auditeerimise ja juhtimiseni. Seoses teadusuuringute ja innovatsiooni rahastamisega peaks koostoime võimaldama nii palju kui võimalik kulude rahastamiskõlblikkuse reeglite ühtlustamist. Kattumiste ja dubleerimiste ärahoidmiseks ning liidupoolse rahastamise suurendamiseks võib teha ülekandeid muudest liidu programmidest programmi „Euroopa horisont“ tegevustele. Sellistel juhtudel tuleb nimetatud vahendite puhul järgida programmi „Euroopa horisont“ reegleid.

- (16) Et saavutada liidupoolse rahastamise võimalikult suur mõju ja kõige tõhusam panus liidu poliitikaeesmärkide saavutamiseks, peaks liit vajaduse korral sõlmima Euroopa partnerlused era- ja/või avaliku sektori partneritega. Selliste partnerite hulka kuuluvad tööstus, ülikoolid, teadusorganisatsioonid, kohalikul, piirkondlikul, riiklikul või rahvusvahelisel tasandil avalikke teenuseid osutavad asutused või kodanikuühiskonna organisatsioonid, sealhulgas teadusuuringuid ja innovatsiooni toetavad või ellu viivad sihtasutused ja valitsusvälised organisatsioonid, tingimusel et partnerluste kaudu saavutatakse soovitud mõju tõhusamalt, kui seda suudab liit üksi.
- (17) Käesolev programm peaks tugevdama koostööd Euroopa partnerluste ning era- ja avaliku sektori partnerite vahel rahvusvahelisel tasandil, muu hulgas ühendades teadus- ja innovatsiooniprogramme ja piiriüleseid investeringuid teadusuuringutesse ja innovatsiooni, mis toovad vastastikust kasu inimestele ja äriühingutele, tagades samas, et liit suudab kaitsta oma huve strateegilistes valdkondades¹⁷.
- (17a) Tulevaste ja kujunemisjärgus tehnoloogialahenduste juhtalgatused on osutunud tõhusaks ja tulemuslikuks vahendiks, tuues ühiskonnale kasu liidu ja selle liikmesriikide ühiste, kooskõlastatud jõupingutuste kaudu. Grafeeni, inimaju projekti ja kvanttehnoloogiat käsitlevate tulevaste ja kujunemisjärgus tehnoloogialahenduste juhtalgatuste raames elluviidavad tegevused, mis saavad toetust programmist „Horisont 2020“, saavad jätkuvalt toetust programmi „Euroopa horisont“ tööprogrammi projektikonkursside kaudu. Ettevalmistavaid meetmeid, mida toetatakse tulevaste ja kujunemisjärgus tehnoloogialahenduste juhtalgatuste kaudu programmi „Horisont 2020“ osana, kasutatakse programmi „Euroopa horisont“ strateegilises planeerimises ning neid kasutatakse missioonide, kaasrahastatud partnerluste / programmipartnerluste ja korrapäraste projektikonkurssidega seotud töös¹⁸.
- (18) Teadusuuringute Ühiskeskus peaks jätkuvalt pakkuma liidu poliitikale sõltumatuid kliendikeskseid teaduslikke tõendeid ja tehnilist abi kogu poliitikatsükli vältel. Teadusuuringute Ühiskeskuse otsemeetmeid tuleks rakendada paindlikul, tõhusal ja läbipaistval viisil, võttes arvesse liidu poliitika vajadusi ja Teadusuuringute Ühiskeskuse kasutajate asjakohaseid vajadusi ning tagades liidu finantshuvide kaitse. Teadusuuringute Ühiskeskus peaks jätkama täiendavate vahendite loomist.

¹⁷ Vt nt komisjoni ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Liitu tehtavate välismaiste otseinvesteringute taustauuringute raamistik (COM(2017) 487).

¹⁸ Osa ühisest arusaamisest Euroopa Parlamendiga.

- (19) Innovatiivse Euroopa sammas peaks looma mitmeid meetmeid, et toetada ühendatult ettevõtjate ja ettevõtluse vajadusi, mille eesmärk on viia ellu ja kiirendada läbimurdelist innovatsiooni kiire turukasvu saavutamiseks. See peaks pakkuma ühtse kontaktpunkti, et ligi tõmmata ja toetada igat liiki novaatoreid, innovatsiooniga tegelevaid äriühinguid, näiteks VKEsid, sealhulgas idufirmasid ja erandjuhtudel väikeseid keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjaid, kellel on potentsiaali kasvada rahvusvahelisel ja liidu tasandil, ning pakkuda kiireid paindlikke toetusi ja kaasinvesteeringuid, sealhulgas koos erainvestoritega. Nende eesmärkide saavutamiseks moodustatakse Euroopa Innovatsiooninõukogu (European Innovation Council, edaspidi „EIC“). See sammas peaks toetama ka Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituuti (European Institute of Innovation and Technology, edaspidi „EIT“) ning Euroopa innovatsiooni ökosüsteemi üleüldiselt, eelkõige partnerluste kaastrahastamise teel koos riiklike ja piirkondlike innovatsiooni toetajatega.
- (19a) Käesoleva määruse tähenduses ja eelkõige EIC raames toimuva tegevuse puhul on idufirma oma elutsükli varases etapis (sealhulgas ülikoolide baasil tegutsevad võrsefirmad) olev VKE, kelle eesmärk on pakkuda innovatiivseid lahendusi ja laiendamiskõlblikku ärimudelit ning kes on komisjoni soovitusel 2003/361/EÜ lisa artikli 3 tähenduses autonoomne;¹⁹ ning „keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtja“ on ettevõtja, kes ei ole mikro-, väikese või keskmise suurusega ettevõtja, nagu on määratletud komisjoni soovitusel 2003/361/EÜ ja kellel on 250 kuni 3000 töötajat, kui tema töötajate arv on arvatud vastavalt kõnealuse soovitusel lisa I jaotise artiklitele 3, 4, 5 ja 6; väike keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtja on ettevõtja, kellel on kuni 499 töötajat.
- (20) Käesoleva programmi poliitikaeesmärke püütakse saavutada samuti InvestEU fondi rahastamisvahendite ja eelarvelise garantii kaudu, eelkõige teadusuuringute, innovatsiooni ja digiülemineku ning VKEde poliitikaaharude raames.

¹⁹ Osa ühisest arusaamisest Euroopa Parlamendiga.

- (21) EIC peaks koos muude programmi „Euroopa horisont“ osadega stimuleerima kõiki innovatsiooni vorme, alates järkjärgulisest kuni läbimurdelise ja murrangulise innovatsioonini, pöörates eelkõige tähelepanu turgu kujundavale innovatsioonile. EIC peaks oma rahastamisvahendite – Pathfinder ja Accelerator – kaudu püüdma kindlaks teha, arendada ja kasutusele võtta igat liiki suure riskiga – sealhulgas astmelisi – innovaatilisi lahendusi, mis keskenduvad peamiselt läbimurdelisele, murrangulisele ja süvatehnoloogial põhinevale innovatsioonile, millel on potentsiaali saada turgu loovaks innovatsiooniks. Sidusa ja lihtsustatud toetuse andmise kaudu peaks EIC täitma praeguse tühimiku seoses läbimurdelise innovatsiooni jaoks mõeldud avaliku toetuse ja erainvesteeringutega. Et kajastada EIC eesmärke, eelkõige turule viimisega seotud tegevuste osas, peavad EIC rahastamisvahenditel olema spetsiifilised õiguslikud ja halduslikud tunnused²⁰.
- (22) EIC Accelerator rajab silla üle „surmaoru“ teaduse, massitootmiseelse turustamise ja ettevõtete laienemise vahel. Vahendist Accelerator toetatakse suure potentsiaaliga tegevusi, mis kujutavad endast sellist tehnoloogilist ja teaduslikku, finants-, haldus ja/või tururiski, mille jaoks veel ei anta pangalaenu ja mis ei suuda märkimisväärselt võimendada turult saadud investeeringuid, ning seega täiendab Accelerator määrusega ...²¹ asutatud InvestEU programmi, millega toetatakse innovatiivseid ning pangalaenukõlblikke projekte ja üksuseid.
- (22a) EIC Accelerator peaks oma segarahastamise ja omakapitali kaudu antavate toetustega ning tihedas koostöös InvestEU programmiga rahastama VKEsid, sealhulgas idufirmasid, ja erandjuhtudel ka väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate projekte, kes ei suuda veel tulu teenida, ei ole veel kasumlikud või ei suuda veel ligi meelitada piisavaid investeeringuid, et viia täielikult ellu oma projektide äriplaani. Selliseid rahastamiskõlblikke üksusi käsitatakse pangalaenukõlbmatutena, samas kui osa nende investeerimisvajadustest oleks saanud või saaks katta üks või mitu investorit, näiteks era- või avaliku sektori pank, pereettevõtte, riskikapitalifond, äriingel jne. Sel viisil turutõrget ületades rahastab EIC Accelerator paljutöotavaid, kuid veel mitte pangalaenukõlblikke üksusi, kes teostavad läbimurdelisi ja turgu loovaid innovatsiooniprojekte. Kui need projektid saavad pangalaenukõlblikeks, võidakse neid nende arengu hilisemas etapis rahastada InvestEU raames²².

²⁰ Osa ühisest arusaamisest Euroopa Parlamendiga.

²¹

²² Osa ühisest arusaamisest Euroopa Parlamendiga.

- (22b) Kuigi EIC Acceleratori eelarve põhiline kasutusviis peaks olema segarahastamine, peaks artikli 43 kohaldamisel EIC Acceleratori poolt üksnes VKEdele, sealhulgas idufirmadele antav toetus vastama Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 1291/2013 loodud eelmise raamprogrammi „Horisont 2020“ VKEde rahastamisvahendi eelarve raames antavale toetusele²³.
- (23) EIT, tegutsedes peamiselt oma teadmis- ja innovaatikakogukondade kaudu, peaks püüdma tugevdada üleilmsete väljakutsetega tegelevaid innovatsiooni ökosüsteeme, tugevdades innovatsiooni, teadusuuringute, kõrghariduse ja ettevõtluse koostoimet. Koosõlas oma asutamisakti, EITd käsitleva määrusega, ning oma strateegilise teadusuuringute ja innovatsiooni tegevuskavaga, peaks EIT edendama oma tegevuses innovatsiooni ning suurendama märkimisväärselt oma toetust kõrghariduse integreerimisele innovatsiooni ökosüsteemi, tehes seda eeskätt järgmise kaudu: edendades ettevõtlusalast haridust, tugevdades teadusharudest sõltumatut koostööd tööstuse ja akadeemiliste ringkondade vahel; ning tehes kindlaks tulevastelt novaatoritelt üleilmsete väljakutsete käsitlemiseks oodatavad oskused, mille hulka kuuluvad kõrgel tasemel digioskused ja innovatsioonioskused. EIT toetuskavadest tuleks toetada EIT toetusesaajaid ning EIT teadmis- ja innovaatikakogukondadest võrsuvatel idufirmadel peaks olema juurdepääs EIC meetmetele. Kuigi EIT keskendumine innovatsiooni ökosüsteemidele peaks ta panema loomulikult teel sobituma sambasse „Innovatiivne Euroopa“, peaks ta vajaduse korral toetama ka teisi sambaid.
- (24) Võrdsete võimaluste tagamine ja säilitamine konkreetsetel turul konkureerivate ettevõtete jaoks peaks olema peamine nõue, et läbimurdeline innovatsioon saaks edeneda ning anda sellega eelkõige väikestele ja keskmise suurusega novaatoritele võimaluse saada kasu oma investeeringutest ja hõlmata turuosa.

²³ Osa ühisest arusaamisest Euroopa Parlamendiga.

- [(25) Programmiga tuleks edendada ja lõimida koostööd kolmandate riikide ja rahvusvaheliste organisatsioonidega ning vastastikusel kasul, liidu huvidel, rahvusvahelistel kohustustel ja vajaduse korral vastastikkusel põhinevate algatustega. Rahvusvahelise koostöö eesmärk peaks olema tugevdada liidu teadusuuringute ja innovatsiooni tippaset, ligitõmbavust ning majanduslikku ja tööstuslikku konkurentsivõimet, et võidelda üleilmsete väljakutsetega, pidades muu hulgas silmas ÜRO kestliku arengu eesmärke, järgides kestliku arengu tegevuskava 2030 ja Pariisi kokkuleppe põhimõtteid ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni raames, ning toetada liidu välispoliitikat. Tuleks järgida üldist avatust rahvusvahelise osaluse ja sihipäraste rahvusvaheliste koostöömeetmete suhtes, sealhulgas tuleks asjakohaselt rahastada madala või keskmise sissetulekuga riikides asutatud abikõlblikke üksusi. Samal ajal tuleks edendada kolmandate riikide assotsieerimist, eelkõige programmi koostööosadega, kooskõlas assotsieerimislepingutega ja keskendudes lisaväärtusele liidu jaoks.]
- (25a) Nõukogu võib määrata erikomitee, kellega ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 4 kohaselt konsulteerides peetakse läbirääkimisi, sealhulgas assotsieerimislepingute ülesehituse ja sisu osas.
- (26) Selleks et tugevdada teaduse ja ühiskonna vahelist sidet ja maksimaalselt suurendada nende koostoimest tulenevat kasu, peaks programm kaasama kodanikke ja kodanikuühiskonna organisatsioone selliste kompetentsete teadusuuringute ja innovatsiooni tegevuskavade ja vastava sisu ühisesse kavandamisse ja loomisesse, mis vastab kodanike ja kodanikuühiskonna muredele, vajadustele ja ootustele, teadushariduse edendamisse, teaduslike teadmiste üldsusele kättesaadavaks tegemisse ning kodanike ja kodanikuühiskonna organisatsioonide poolt programmi tegevustes osalemise lihtsustamisse. Seda tuleks teha kogu programmis ja programmi osas „Osalemise laiendamine ja Euroopa teadusruumi tugevdamine“ elluviidavate sihtotstarbeliste tegevuste kaudu. Kodanike ja kodanikuühiskonna organisatsioonide kaasamisega teadus- ja innovatsioonitegevusse tuleks siduda avalikkuse teavitamine, mis annaks programmile avalikkuse toetuse ja hoiaks seda ülal. Samuti peaks programm püüdma kõrvaldada tõkkeid teaduse, tehnoloogia, kultuuri ja humanitaarteaduste vahel ning ergutama nendevahelist koostoimet, et saavutada jätkusuutliku innovatsiooni uus tase. Toetatud projektides kodanike ja kodanikuühiskonna osalemise suurendamiseks võetud meetmeid tuleks jälgida.

- (27) Kui see on asjakohane, peaks programm võtma arvesse ELi toimimise lepingu artiklis 349 nimetatud liidu äärepoolseimate piirkondade iseloomulikke omadusi, kooskõlas komisjoni teatisega „Tugevam uuendatud strateegiline partnerlus ELi äärepoolseimate piirkondadega“, nagu nõukogu on tervitanud²⁴.
- (28) Käesoleva programmi raames välja arendatud tegevused peaksid olema suunatud soolise ebavõrdsuse kaotamisele, töö- ja eraelu tasakaalu parandamisele ning naiste ja meeste vahelise võrdsuse edendamisele teadus- ja innovatsioonitegevuses, kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklitega 2 ja 3 ning ELi toimimise lepingu artikliga 8. Sooküsimus tuleks integreerida teadus- ja innovatsioonitegevuse sisuga ning seda tuleks järgida kogu teadusuuringute tsükli käigus. Lisaks peaks programmi raames toimivate tegevuste eesmärk olema kaotada ebavõrdsus ning edendada võrdsust ja mitmekesisust kõigis teadus- ja innovatsioonitegevuse aspektides seoses vanuse, puude, rassi, etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste ja seksuaalse sättumusega.
- (28a) Kogu programmis tuleks pidevalt püüda lihtsustada haldustoiminguid, eelkõige vähendades toetusesaajate halduskoormust. Komisjon peaks oma vahendeid ja suuniseid veelgi lihtsustama sellisel moel, et need koormaksid toetusesaajaid võimalikult vähe. Komisjon peaks eeskätt kaaluma suuniste lühendatud versiooni väljaandmist²⁵.
- (29) Käesoleva määrusega kehtestatakse liidu kaitsealaste teadusuuringute ja arendustegevuse eesmärgid ja prioriteedid ning määratakse kindlaks sellise tegevuse põhisuunad ning liidu rahalise osaluse suurus seoses kaitseuuringute ja arendustegevuse rahastamisega. Võttes arvesse kaitsetööstuse sektori eripära, tuleks määruses ... , millega asutatakse Euroopa Kaitsefond,²⁶ kindlaks määrata sätted kaitseuuringute projektide liidupoolse rahastamise kohta, määrates ühtlasi kindlaks kaitseuuringutes osalemise reeglid. Koostoiemest peaksid kasu saada tsiviil- ja kaitseuuringud, kuigi käesoleva määruse raames läbiviidavates tegevustes, välja arvatud Euroopa Kaitsefondiga hõlmatud valdkondades, tuleks keskenduda üksnes tsiviiltegevustele. Tarbetu topelttöö välistatakse.

²⁴ Komisjoni teatis „Tugevam uuendatud strateegiline partnerlus ELi äärepoolseimate piirkondadega“ (COM(2017) 623 final).

²⁵ Osa ühisest arusaamisest Euroopa Parlamendiga.

²⁶

- (30) Käesoleva määrusega kehtestatakse programmi rahastamispakett. Käesolevas määruses osutatud summa on Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga-aastase eelarvemenetluse käigus peamine juhis [*viide tuleks vajaduse korral ajakohastada vastavalt uuele institutsioonidevahelisele kokkuleppele*: Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel 2. detsembril 2013. aastal eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta sõlmitud institutsioonidevahelise kokkuleppe²⁷ punkti 17] tähenduses.
- (31) Käesoleva programmi suhtes kohaldatakse ELi toimimise lepingu artikli 322 põhjal vastu võetud määrust (EL, Euratom) nr [uus finantsmäärus] (edaspidi „finantsmäärus“), kui ei ole sätestatud teisiti teadus- ja innovatsioonitegevuse eripära tõttu, mis nõuab erinevaid norme näiteks seoses täiendava lihtsustamise või lühemate tähtaegadega. Finantsmääruses sätestatakse liidu eelarve rakendamise reeglid, sealhulgas reeglid toetuste, auhindade, hangete, kaudse eelarve täitmise, rahastamisvahendite ja eelarvetagatiste kohta ning nähakse ette finantsjuhtimises osalejate vastutuse kontroll. [ELi toimimise lepingu artikli 322 alusel vastu võetud reeglid käsitlevad ka liidu eelarve kaitsmist juhul, kui liikmesriikides esineb üldisi puudusi õigusriigi toimimises, sest õigusriigi põhimõtte austamine on usaldusväärse finantsjuhtimise ja tulemusliku ELi rahastamise oluline eeltingimus.]
- (31a) Ilma et see piiraks mitmeaastase finantsraamistiku üle peetavaid üldisi läbirääkimisi, peaks programmi „Euroopa horisont“ osa „Osalemise laiendamine ja Euroopa teadusruumi tugevdamine“ tegevussuuna „Osalemise laiendamine ja tipp-pädevuste jagamine“ kogueelarve olema vähemalt 3,3 % programmi „Euroopa horisont“ üldeelarvest. Kõnealusel eelarvest peaksid peamiselt kasu saama õigussubjektid laienevates riikides.²⁸

²⁷ Ajakohastada viidet: ELT C 373, 20.12.2013, lk 1. Nimetatud kokkulepe on kättesaadav aadressil: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2013.373.01.0001.01.ENG&toc=OJ:C:2013:373:TOC

²⁸ Osa ühisest arusaamisest Euroopa Parlamendiga.

[(32) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustele (EL, Euratom) 2018/1046²⁹ („finantsmäärus“) ja (EL, Euratom) nr 883/2013³⁰ ning nõukogu määrustele (Euratom, EÜ) nr 2988/95³¹, (Euratom, EÜ) nr 2185/96³² ja (EL) 2017/1939³³ tuleb liidu finantshuve kaitsta proportsionaalsete meetmetega, mis hõlmavad õigusnormide rikkumise, sealhulgas pettuste ärahoidmist, avastamist, kõrvaldamist ja uurimist, kaotatud, alusetult välja makstud või ebaõigesti kasutatud summade sissenõudmist ja vajaduse korral halduskaristuste kehtestamist.

²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

³⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

³¹ Nõukogu 18. detsembri 1995. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 2988/95 Euroopa ühenduste finantshuvide kaitse kohta (EÜT L 312, 23.12.1995, lk 1).

³² Nõukogu 11. novembri 1996. aasta määrus (Euratom, EÜ) nr 2185/96, mis käsitleb komisjoni tehtavat kohapealset kontrolli ja inspekteerimist, et kaitsta Euroopa ühenduste finantshuve pettuste ja igasuguse muu eeskirjade eiramiste eest (EÜT L 292, 15.11.1996, lk 2).

³³ Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1).

Eelkõige võib Euroopa Pettustevastane Amet (OLAF) vastavalt määrustele (Euratom, EÜ) nr 2185/96 ja (EL, Euratom) nr 883/2013 korraldada haldusjuurdlust, sealhulgas kohapealseid kontrolle ja inspekteerimisi, et teha kindlaks, kas on esinenud pettust, korruptsiooni või muud liidu finantshuve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust. Vastavalt määrusele (EL) 2017/1939 võib Euroopa Prokuratuur uurida liidu finantshuve kahjustavaid kuritegusid ja esitada nende eest süüdistusi, nagu on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis (EL) 2017/1371³⁴. Vastavalt finantsmäärusele peab iga isik või üksus, kes saab liidu rahalisi vahendeid, tegema liidu finantshuvide kaitsel täielikult koostööd, andma komisjonile, OLAFile, Euroopa Prokuratuurile määruse (EL) 2017/1939 kohases tõhustatud koostöös osalevate liikmesriikide puhul ja Euroopa Kontrollikoja vajalikud õigused ja nõutava juurdepääsu ning tagama, et kolmandad isikud, kes on kaasatud liidu vahendite haldamisse, annavad samaväärsed õigused.]

[(32a) Euroopa Majanduspiirkonda (EMP) kuuluvad kolmandad riigid võivad liidu programmides osaleda koostöö raames, mis kehtestati Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga³⁵, milles on sätestatud, et programme rakendatakse kõnealuse lepingu kohaselt tehtava otsuse alusel. Kolmandad riigid võivad osaleda ka muude õigusaktide alusel. Käesolevas määruses tuleks kehtestada erisäte, mille kohaselt antakse vastutavale eelarvevahendite käsutajale, OLAFile ja Euroopa Kontrollikoja vajalikud õigused ja nõutav juurdepääs, mida neil on vaja oma volituste täieulatuslikuks kasutamiseks.]

³⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuli 2017. aasta direktiiv (EL) 2017/1371, mis käsitleb võitlust liidu finantshuve kahjustavate pettuste vastu kriminaalõiguse abil (ELT L 198, 28.7.2017, lk 29).

³⁵ EÜT L 1, 3.1.1994, lk 3.

- (33) Vastavalt [viide tuleks vajaduse korral ajakohastada vastavalt uuele otsusele ülemeremaade ja -territooriumide kohta: nõukogu otsuse 2013/755/EL artiklile 94³⁶] on ülemeremaades ja -territooriumidel asutatud isikud ja üksused rahastamiskõlblikud, kui programmi reeglitest ja eesmärkidest või võimalikest kokkulepetest liikmesriigiga, millega vastav ülemeremaa või -territoorium on seotud, ei tulene teisiti.
- (34) Vastavalt 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe punktidele 22 ja 23 tuleb käesolevat programmi hinnata teabe põhjal, mis on kogutud konkreetse aruandlus- ja järelevalvekorra alusel, vältides samal ajal ülereguleerimist ja halduskoormust, eelkõige liikmesriikides ja programmi toetusesaajate seas. Niisugune kord võib asjakohasel juhul sisaldada ka mõõdetavaid näitajaid, mille alusel saab hinnata programmi mõju kohapeal.
- (35) Selleks et vajaduse korral oleks võimalik mõjunäitajaid täiendada või muuta, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ning et need konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.
- (36) Programmi „Euroopa horisont“ ELi kosmoseprogrammi vaheline sidusus ja koostoime aitavad edendada kogu maailmas konkurentsivõimelist ja novaatorlikku Euroopa kosmosesektorit; kindlustada Euroopa sõltumatust kosmose hõlvamisel ja kosmose kasutamisel ohutus ja turvalises keskkonnas; ning tugevdada Euroopa rolli ülemaailmse osalejana. Programmi „Euroopa horisont“ tipptasemel teadusuuringuid, läbimurdelisi lahendusi ja allkasutajaid toetavad kosmoseprogrammiga kättesaadavaks tehtud andmed ja teenused.

³⁶ Nõukogu 25. novembri 2013. aasta otsus 2013/755/EL ülemeremaade ja -territooriumide Euroopa Liiduga assotsieerimise kohta („ÜMTde assotsieerimise otsus“) (ELT L 344, 19.12.2013, lk 1).

- (36a) Programmi „Euroopa horisont“ ja Erasmuse programmi vaheline sidusus ja koostoime soodustab teadusuuringute tulemuste kasutuselevõttu koolitustegevuse kaudu ja innovatsiooni vaimu levitamist haridussüsteemis ning tagab, et haridus- ja koolitustegevused põhinevad kõige ajakohasemal teadus- ja innovatsioonitegevusel. Selles kontekstis täiendab programm „Euroopa horisont“ vajaduse korral programmi „Erasmus+“ (2014–2020) alusel käivitatud Euroopa ülikoole puudutavate katseprojektide järelmeetmena Erasmuse programmi poolt Euroopa ülikoolidele antavat tuge koostoimelisel viisil.
- (37) Osalemise ja tulemuste levitamise reeglid peaksid asjakohaselt kajastama programmi vajadusi, võttes arvesse erinevate sidusrühmade ja ekspertide poolt programmi „Horisont 2020“ vahehindamise käigus tõstatatud mureküsimusi ja antud soovitusi.
- (38) Ühtsed reeglid kogu programmi raames peaksid tagama sidusa raamistiku, mis lihtsustab osalemist programmi eelarvest rahalist toetust saavates programmides, sealhulgas osalemist selliste rahastamisasutuste nagu EIT poolt hallatavates programmides, osalemist ELi toimimise lepingu artikli 187 kohaselt hallatavates ühisetevõtetes või muudes struktuurides ning osalemist liikmesriikide poolt ELi toimimise lepingu artikli 185 alusel võetud programmides. Erisätete vastuvõtmine peaks olema võimalik, kuid erandeid võib teha üksnes olukorras, kus see on rangelt vajalik ja hästi põhjendatud.
- (39) Käesolevasse programmi kuuluvate meetmete puhul tuleks austada põhiõigusi ja järgida eelkõige Euroopa Liidu põhiõiguste hartas tunnustatud põhimõtteid. Sellised meetmed peaksid olema kooskõlas kõigi õiguslike nõuetega, sealhulgas rahvusvahelise õigusega, ja kõigi asjaomaste komisjoni otsustega, nagu näiteks komisjoni 28. juuni 2013. aasta teatisega,³⁷ ning eetikapõhimõtetega, sealhulgas nõudega mitte kahjustada teadusuuringute usaldusväarsust. Teadustegevuses tuleks arvestada ka ELi toimimise lepingu artikliga 13 ning tuleks vähendada loomade kasutamist teadusuuringutes ja katsetes, lõppeesmärgiga loomade kasutamine täielikult asendada³⁸.

³⁷ ELT C 205, 19.7.2013, lk 9.

³⁸ Viide: Komisjoni avaldus ELi rahastuse kohta, mis puudutab inimese embrüonaalsete tüvirakkudega seotud teadusuuringuid programmi „Euroopa horisont“ (lõppversioonis jäetakse joonealune märkus välja).

- (40) Kooskõlas ELi toimimise lepingu artiklites 180 ja 186 sätestatud rahvusvahelisele koostööle seatud eesmärkidega tuleks edendada ka kolmandate riikide õigussubjektide ning rahvusvaheliste organisatsioonide osalemist. Programmi rakendamine peaks olema vastavuses ELi toimimise lepingu artiklite 75 ja 215 kohaselt vastuvõetud meetmetega ning kooskõlas rahvusvahelise õigusega. [Liidu strateegiliste varade, huvide, autonoomia või julgeolekuga seotud meetmete puhul võidakse lubada programmi teatavates meetmetes osaleda üksnes liikmesriikides asuvatel üksustel, või lisaks liikmesriikidele neil üksustel, mis asuvad kindlaksmääratud assotsieerunud või kolmandates riikides.]
- (41) Tunnistades kliimamuutusi kui üht suurimat globaalset ja ühiskondlikku probleemi ning võttes arvesse, kui tähtis on võidelda kliimamuutuse vastu kooskõlas liidu kohustusega rakendada Pariisi kliimakokkulepe ning saavutada ÜRO kestliku arengu eesmärgid, aitab käesolev programm kaasa kliimameetmete peavoolustamisele ja üldise eesmärgi – tagada [25 %] ELi eelarvekulutustest kliimaeesmärkide toetamiseks – saavutamisele. Kliimaküsimused integreeritakse asjakohaselt teadus- ja innovatsioonitegevuse sisusse ning neid kohaldatakse teadusuuringute tsükli kõikides etappides³⁹.
- (41a) Kliimaga seotud mõjuahela puhul annab komisjon aru kliimaga seotud projektide väljundite, innovatsiooni ja hinnangulise koondmõju kohta, sealhulgas programmi osade ja rakendusviiside kaupa. Komisjon peaks oma analüüsis võtma arvesse programmi tegevustest, sealhulgas kliimamuutuste leevendamise ja kliimamuutustega kohanemise innovaatiliste lahenduste kasutuselevõtmisest tulenevaid pikaajalisi majanduslikke, sotsiaalseid ja keskkonnakulusid ning kasu Euroopa kodanikele ning hinnangulist mõju töökohtadele ja ettevõtete loomisele, majanduskasvule ja konkurentsivõimele, puhtale energiale ning tervisele ja heaolule (sealhulgas õhu, pinnase ja vee kvaliteedile). Selle mõjuhinnangu tulemused tuleks avalikustada, neid tuleks hinnata Euroopa kliima- ja energiaeesmärkide kontekstis ning tulemusi tuleks arvesse võtta hilisemas strateegilise planeerimise protsessis ja tulevastes tööprogrammides⁴⁰.
- (41b) Kooskõlas kestliku arengu eesmärkidega peaksid teadus- ja innovatsioonitegevused kaasa aitama bioloogilise mitmekesisuse kaitsmisele ja taastamisele.

³⁹ Osa ühisest arusaamisest Euroopa Parlamendiga.

⁴⁰ Osa ühisest arusaamisest Euroopa Parlamendiga.

- (43) Tundliku taustteabe kasutamine või volitamata isikute juurdepääs tundlikele tulemustele võib avaldada kahjulikku mõju liidu või ühe või mitme liikmesriigi huvidele. Seega peaks konfidentsiaalsete andmete ja salastatud teabe käsitlemine olema kooskõlas kogu asjakohase liidu õigusega, sealhulgas institutsioonide sise-eeskirjadega, nagu komisjoni otsus (EL, Euratom) 2015/444, millega nähakse ette sätted ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekunormide kohta.
- (44) On vaja kehtestada osalemise miinimumnõuded nii sellise üldreeglina, et konsortsiumi peab kuuluma vähemalt üks õigussubjekt liikmesriigist, kui ka seoses programmi raames võetavate konkreetsete meetmete eripäraga.
- (45) On asjakohane kehtestada programmi raames võetavates meetmetes osalejatele liidu rahaliste vahendite eraldamise tingimused. Toetuste andmisel tuleks arvesse võtta kõiki finantsmääruses sätestatud rahalise toetuse vorme, sealhulgas kindlasummaliste maksete, ühtse määra või ühikuhindade alusel rahastamist, eesmärgiga toetuse andmist veelgi lihtsustada. Toetuslepinguga tuleks kehtestada toetusesaajate õigused ja kohustused, sealhulgas vajaduse korral koordinaatori roll ja ülesanded. Toetuslepingute näidiste koostamisel ja nende mis tahes oluliste muudatuste puhul tuleks tagada tihe koostöö liikmesriikide ekspertidega.
- (46) Käesolevas määruses nimetatud rahastamismäärad on maksimummäärad, et tagada kaasrahastamise põhimõtte nõude järgimine. Madalamaid rahastamismäärasid võib programmi rakendamise ajal kehtestada ainult nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel.
- (47) Kooskõlas finantsmäärusega peaks programm looma aluse toetusesaajate tavapärase kuluarvestustavade laialdasemaks aktsepteerimiseks seoses ettevõttesiseste personali- ja ühikukuludega kaupade ja teenuste puhul (sealhulgas programmi „Horisont 2020“ kohaste suurte teadustaristute puhul). Kõigil toetusesaajatel peaks olema võimalus valida ettevõttesiseselt arveldatavate kaupade ja teenuste puhul otseseid ja kaudseid kulusid ühendavad ühikuhinnad, mis arvutatakse vastavalt toetusesaajate tavapärastele kuluarvestustavadele. Sellega seoses peaksid toetusesaajad saama ettevõttesiseselt arveldatavate kaupade ja teenuste ühikuhindade puhul võtta arvesse tegelikke kaudseid kulusid, mis on arvutatud jaotamispõhimõtete alusel⁴¹.

⁴¹ Osa ühisest arusaamisest Euroopa Parlamendiga.

- (48) Praegust tegelike personalikulude hüvitamise süsteemi tuleks veelgi lihtsustada, tuginedes programmi „Horisont 2020“ raames välja töötatud projektipõhisele tasustamisele, ja viia see finantsmäärusega rohkem kooskõlla, võttes eesmärgiks programmiga seotud ELi teadlaste vahelise palgalõhe vähendamise⁴².
- (49) Osalejate tagatisfond, mis loodi programmi „Horisont 2020“ raames ja mida haldab komisjon, on osutunud oluliseks kaitsemehhanismiks, mis leevendab kohustusi mittetäitvate osalejate võlgnevate ja hüvitamata summadega seotud riske. Seega tuleks jätkata toetusesaaja tagatisfondi, mis on ümber nimetatud vastastikuseks kindlustusmehhanismiks (edaspidi „mehhanism“), tegevust ja laiendada seda teistele rahastamisasutustele, eelkõige ELi toimimise lepingu artikli 185 kohastele algatustele. Kõnealune mehhanism tuleks avada ka teistele otsese eelarve täitmisega hõlmatud liidu programmide toetusesaajatele.
- (50) Tuleks sätestada tulemuste kasutamise ja levitamise reeglid, tagamaks, et toetusesaajad kaitsevad, kasutavad, levitavad ja tagavad vajaduse korral juurdepääsu kõnealustele tulemustele. Tulemuste kasutamisele tuleks pöörata suuremat tähelepanu ning komisjon peaks kindlaks tegema ja aitama maksimeerida toetusesaajate võimalusi tulemuste kasutamiseks, eelkõige liidus. Tulemuste kasutamisel tuleks järgida käesoleva programmi põhimõtteid, sealhulgas innovatsiooni edendamist liidus ja Euroopa teadusruumi tugevdamist⁴³.

⁴² Osa ühisest arusaamisest Euroopa Parlamendiga.

⁴³ Osa ühisest arusaamisest Euroopa Parlamendiga.

- (51) Eelneva programmi „Horisont 2020“ ettepanekute hindamise ja valikusüsteemi põhielemendid, mille puhul keskendutakse eelkõige tiptaseme saavutamisele, tuleks säilitada. Ettepanekuid tuleks jätkuvalt valida sõltumatute ekspertide hinnangu alusel. Komisjon peaks vajaduse korral jätkama sõltumatute vaatlejate kaasamist hindamismenetlusse. EIC Pathfinderite tegevuste, missioonide ja tööprogrammis üksikasjalikult sätestatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtude puhul võib arvesse võtta vajadust tagada projektide portfelli üldine sidusus, tingimusel et projektiettepanekud on ületanud kohaldatavad künnised. Selleks tuleks eelnevalt avaldada eesmärgid ja menetlused. Vastavalt finantsmääruse artikli 200 lõikele 7 peaksid taotlejad saama tagasisidet oma ettepanekute hindamise kohta, eelkõige asjakohasel juhul ettepaneku tagasilükkamise põhjuste kohta.
- (52) Kõigis programmi osades tuleks võimaluse korral süstemaatiliselt kasutada finantsmääruse artiklite 126 ja 127 kohast kolmanda isiku audititele ja hindamistele tuginemist koos muude liidu programmide auditite ja hindamistega, et vähendada liidu vahenditest toetuse saajate halduskoormust. Kolmandatele isikutele tuginemine tuleks selgelt sätestada, kaaludes ka muid kindlust andvaid elemente, näiteks süsteemi- ja protsessiauditeid.
- (53) Teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonna konkreetseid väljakutseid tuleks käsitleda auhindade, sealhulgas vajaduse korral ühisauhindade andmise kaudu, mille korraldab komisjon või rahastamisasutus koos teiste liidu asutuste, assotsieerunud riikide, kolmandate riikide, rahvusvaheliste organisatsioonide või mittetulunduslike õigussubjektidega.
- (54) Käesolevas määruses sätestatud rahastamisliikide ja eelarve täitmise viiside valikul tuleks lähtuda sellest, kuidas on nende kaudu võimalik saavutada meetmete konkreetseid eesmärgi ja saada tulemusi, võttes eelkõige arvesse kontrollimise kulusid, halduskoormust ja eeldatavat nõuete täitmata jätmisega seotud riski. Toetuste puhul arvestatakse kindlasummaliste maksete, ühtse määra alusel rahastamise ja ühikuhindade astmikega.

IV LISA
KOOSTOIME MUUDE PROGRAMMIDEGA

Selleks, et maksimeerida teadusuuringute ja innovatsiooni mõju ühiskonnale, keskkonnale ja majandusele tervikuna ning aidata kaasa liidu eesmärkide saavutamisele, peavad liidu rahastamisprogrammid olema sidusad ja toimima koostoimes.

Koostoime põhineb programmi ülesehituse ja eesmärkide vastastikusel täiendavusel ning rahastamisreeglite ja -protsesside omavahelisel sobivusel rakendustasandil.

Programmist „Euroopa horisont“ võivad saada rahastamist üksnes teadus- ja innovatsioonitegevused. Strateegilise kavandamise protsessiga tagatakse liidu eri rahastamisprogrammide prioriteetide ühtlustamine ning sidusad rahastamisvõimalused teadusuuringute ja innovatsiooni tsükli eri etappides. Muu hulgas saavad missioonid ja partnerlused kasu koostoimest muude liidu rahastamisprogrammide ja -põhimõtetega.

Raamprogrammi raames väljatöötatud teadusuuringute tulemuste ja uuenduslike lahenduste kasutamist soodustatakse muude liidu rahastamisprogrammide toetusega, eelkõige levitamise ja kasutamise strateegiate, teadmussiirde, täiendavate ja kumulatiivsete rahastamisallikate ning kaasnevate poliitikameetmete kaudu.

Teadus- ja innovatsioonitegevuse rahastamine saab kasu ühtlustatud reeglitest, mille eesmärk on tagada ELi lisaväärtus, vältida kattumisi muude liidu programmidega ning püüda saavutada maksimaalne tõhusus ja halduslik lihtsustamine.

Järgnevates punktides kirjeldatakse üksikasjalikumalt sellist koostoimet raamprogrammi ja liidu eri programmide vahel.

1. Koostoime Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondiga (edaspidi „EAGF“) ja Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondiga (edaspidi „EAFRD“) (ühine põllumajanduspoliitika) tagab, et:
 - a) määratakse kindlaks teadus- ja innovatsioonitegevuse vajadused põllumajandussektoris ja ELi maapiirkondades, näiteks Euroopa innovatsioonipartnerluse „Põllumajanduslik tootlikkus ja jätkusuutlikkus“⁴⁴ raames ning võttes arvesse nii raamprogrammi strateegilise kavandamise protsessi kui ka tööprogramme;
 - b) ühise põllumajanduspoliitikaga tagatakse teadus- ja innovatsioonitegevuse tulemuste parim kasutamine ning edendatakse uuenduslike lahenduste kasutamist, rakendamist ja levitamist, sealhulgas teadus- ja innovatsiooni raamprogrammide rahastatavatest projektidest ning Euroopa innovatsioonipartnerlusest „Põllumajanduslik tootlikkus ja jätkusuutlikkus“ tulenevad lahendused;
 - c) EAFRDist toetatakse raamprogrammi tulemustest saadavate selliste teadmiste ning lahenduste kasutuselevõttu ja levitamist, mis soodustavad dünaamilisema põllumajandussektori teket ja maapiirkondade arengu uusi võimalusi.
2. Koostoime Euroopa Merendus- ja Kalandusfondiga (edaspidi „EMKF“) tagab, et:
 - a) raamprogramm ja EMKF on omavahel tihedalt seotud niivõrd, kui võrd ELi teadus- ja innovatsioonitegevuse vajadusi integreeritud merenduspoliitika valdkonnas käsitletakse raamprogrammi strateegilise kavandamise protsessi kaudu;

⁴⁴ Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile ja nõukogule Euroopa innovatsioonipartnerluse „Põllumajanduse tootlikkus ja jätkusuutlikkus“ kohta (COM(2012) 79 final).

- b) EMKFist toetatakse uute tehnoloogiate ja uuenduslike toodete, protsesside ja teenuste kasutuselevõtmist, eelkõige nende kasutuselevõttu, mis tulenevad raamprogrammi mere- ja merenduspoliitika valdkondadest; samuti edendatakse EMKFi kaudu kohapeal andmete kogumist, töötlemist ja järelevalvet ning raamprogrammi raames toetatavate asjakohaste meetmete levitamist, mis omakorda aitab kaasa ühise kalanduspoliitika ja ELi merenduspoliitika rakendamisele ning rahvusvahelisele ookeanide majandamisele.

3. Koostoime Euroopa Regionaalarengu Fondiga (edaspidi „ERF“) tagab, et:

- a) ERFist ja raamprogrammist täiendava ja kumulatiivse rahastamise korraga toetatakse tegevusi, millega tagatakse ühendus eelkõige aruka spetsialiseerumise strateegia ja teadus- ja innovatsioonitegevuse tipptaseme vahel, sealhulgas piirkonnaülesed/riikidevahelised ühisprogrammid ja üleeuroopalised teadustaristud, eesmärgiga tugevdada Euroopa teadusruumi ja panustada kestliku arengu eesmärkidesse;
- b) ERF keskendub muu hulgas piirkondlike ja kohalike teadus- ja innovatsioonitegevuse ökosüsteemide arendamisele ja tugevdamisele ning tööstuse ümberkujundamisele, sealhulgas nii teadus- ja innovatsioonisuutlikkuse loomise kui ka teadus- ja innovatsioonitegevuse raamprogrammide tulemuste ning uute tehnoloogiate ja uuenduslike ja kliimasõbralike lahenduste kasutuselevõtu toetamisele ERFi kaudu.

4. Koostoime Euroopa Sotsiaalfond+-iga (edaspidi „ESF+“) tagab, et:

- a) ESF+ kaudu saab peavoolustada ja laiendada raamprogrammi abil toetatavaid uuenduslikke õppekavasid riiklike või piirkondlike programmide kaudu, et anda inimestele oskused ja pädevused, mida on vaja tööturu muutuvate vajaduste jaoks;

- b) ESF+ täiendava rahastamise korda saab kasutada selleks, et toetada inimkapitali arengut teadus- ja innovatsioonitegevuse valdkonnas edendavat tegevust, eesmärgiga tugevdada Euroopa teadusruumi;
- c) ESF+ kaudu peavoolustatakse uuenduslikke tehnoloogiaid ja uusi ärimudeleid ning -lahendusi, eriti raamprogrammidest tulenevaid, et aidata sellega kaasa uuenduslikele, tõhusatele ja kestlikele tervisesüsteemidele ja hõlbustada Euroopa kodanike juurdepääsu paremale ja ohutumale tervishoiule.

5. Koostoime Euroopa ühendamise rahastuga (edaspidi „CEF“) tagab, et:

- a) raamprogrammi strateegilise kavandamise protsessis määratletakse ja kehtestatakse transpordi-, energia- ja digisektori teadus- ja innovatsioonitegevuse vajadused ELis;
- b) CEFiga toetatakse transpordi-, energia- ja digivaldkonna füüsiliste taristute uute tehnoloogiate ja lahenduste, eriti teadus- ja innovatsioonitegevuse raamprogrammidest tulenevate tehnoloogiate lahenduste suuremahulist kasutuselevõttu ja levitamist;
- c) lihtsustatakse raamprogrammi ja CEFi projektide vahelist teabe- ja andmevahetust, näiteks tõstes esile suure turuvalmidusega raamprogrammi tehnoloogiaid, mida saaks Euroopa ühendamise rahastu kaudu täiendavalt CEFi kaudu levitada.

6. Koostoime digitaalse Euroopa programmiga (Digital Europe Programme, edaspidi „DEP“) tagab, et:
- a) kuigi mitu raamprogrammi ja DEPi käsitletavat teemavaldkonda on sisult sarnased, on toetatavad meetmeliigid, nende eeldatavad väljundid ja sekkumisloogika erinevad ning üksteist täiendavad;
 - b) raamprogrammi strateegilise kavandamise protsessis määratletakse ja kehtestatakse digiaspektidega seotud teadus- ja innovatsioonitegevuse vajadused; see hõlmab teadus- ja innovatsioonitegevust kõrgjõudlusega andmetöötluse, tehisintellekti, küberturvalisuse, digi- ja muude progressi võimaldavate tehnoloogiate ning mittetehnoloogiliste uuenduste kombineerimise valdkonnas; murrangulisi uuendusi (millest paljud ühendavad digi- ja füüsilisi tehnoloogiaid) rakendavate ettevõtete laienemise toetamine; ning digitaalsete teadustaristute toetamine;
 - c) DEPi keskendutakse suuremahulisele digisuutlikkuse ja -taristu rajamisele kõrgjõudlusega andmetöötluse, tehisintellekti, küberturvalisuse ja kõrghariduse digioskuste valdkonnas, et saavutada ELi raamistikus olemasolevate eriti oluliste või uudsete digilahenduste ulatuslik kasutuselevõtmine ja levitamine kogu Euroopas avaliku huvi valdkondades (nagu tervise-, avaliku halduse, õigus- ja haridusvaldkond) või turutõrgete lahendamise valdkonnas (nagu ettevõtete, eriti väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate digiüleminek); DEPi rakendatakse peamiselt koos liikmesriikidega koordineeritud ja strateegiliste investeeringute kaudu, eriti ühiste avalike hangete kaudu, et jagada digisuutlikkust kogu Euroopas ning kogu ELi hõlmavate meetmete abil, mis toetavad koostalitlusvõimet ja standardimist digitaalse ühtse turu arendamise osana;
 - d) DEPi suutlikkus ja taristud tehakse kättesaadavaks teadus- ja innovatsioonikogukonnale, kaasa arvatud raamprogrammiga toetatud tegevuste jaoks, sealhulgas testimine, katsetamine ja tõendamine kõigis sektorites ja valdkondades;

- e) raamprogrammi kaudu arendatavad uudsed digitehnoloogiad võetakse järk-järgult kasutusele ja neid levitatakse DEPi kaudu;
- f) raamprogrammi oskuste ja pädevuste õppekavade väljatöötamise algatusi, sealhulgas neid, mis toimivad Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi ühistegevuskeskustes (KIC-Digital), täiendatakse digitaalse Euroopa programmiga toetatava suutlikkuse suurendamisega kõrgharidusvaldkonnas;
- g) kummagi programmi jaoks on olemas tugevad strateegilise programmitöö ja töökorra koordineerimise mehhanismid ning nende juhtimisstruktuurid hõlmavad nii asjakohaseid komisjoni talitusi, liikmesriikide esindajaid kui ka muid vastavate programmide eri osades osalejaid.

7. Koostoime ühtse turu programmiga tagab, et:

- a) ühtse turu programmiga käsitletakse turutõrkeid, mis mõjutavad VKEsid, ning edendatakse ettevõtlust ning ettevõtete loomist ja kasvu. Ühtse turu programmi ja tulevase Euroopa Innovatsiooninõukogu (edaspidi „EIC“) uuenduslikele ettevõtetele suunatud ja ka VKEde tugiteenuste valdkonna meetmed täiendavad üksteist, eriti kui turg ei paku elujõulist rahastust;
- b) Euroopa ettevõtlusvõrgustik võib lisaks muudele olemasolevatele VKEde tugistruktuuridele (näiteks riiklikud kontaktpunktid, innovatsiooniasutused) pakkuda tugiteenuseid Euroopa Innovatsiooninõukogu kaudu.

8. Koostoime programmiga LIFE – keskkonna ja kliimameetmete programmiga (edaspidi „LIFE“) tagab, et:

teadus- ja innovatsioonitegevuse vajadused keskkonna-, kliima- ja energiaprobleemide käsitlemiseks ELis määratletakse ja kehtestatakse raamprogrammi strateegilise kavandamise protsessis. LIFE toimib jätkuvalt katalüsaatorina, et rakendada ELi keskkonna-, kliima- ja asjakohast energiapoliitikat ning vastavaid õigusakte, sealhulgas võttes kasutusele ja kohaldades raamprogrammi teadus- ja innovatsioonitegevuse tulemusi ning aidates neid levitada riiklikus ja piirkondade(vahelises) mastaabis, kui see võib aidata lahendada keskkonna-, kliima- või ülemineku küsimusi. Eelkõige jätkatakse LIFEga stiimulite pakkumist, mis soodustavad koostoimet raamprogrammiga, andes hindamise käigus boonuse projektidele, mis näevad ette raamprogrammi tulemuste kasutuselevõttu. LIFE meetme standardsete projektidega toetatakse ELi keskkonna- ja kliimapoliitika rakendamiseks selliste sobivate tehnoloogiate või meetodikate välja töötamist, testimist või tõendamist, mida võib pärast suures mahus levitada muude rahastamisallikate, sealhulgas raamprogrammi kaudu. Raamprogrammi Euroopa Innovatsiooninõukogu võib pakkuda toetust, et levitada ja turustada uusi murrangulisi ideid, mis võivad tuleneda LIFE projektide rakendamisest.

9. Koostoime Erasmuse programmiga tagab, et:

- a) raamprogrammi, sealhulgas Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi ja Erasmuse programmi vahendeid kasutatakse koos, et toetada tegevusi, millega tugevdatakse ja kaasajastatakse Euroopa kõrgharidusasutusi. Raamprogrammiga täiendatakse Erasmuse programmi toetust Euroopa ülikoolide algatusele, keskendudes selle teadusuuringute mõõtmele, kui see on asjakohane. See on osa selliste uute ühiste ja integreeritud pikaajaliste ning kestlike hariduse, teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonna strateegiate väljatöötamisest, mis põhinevad valdkondadevahelisel ja sektoriülesel lähenemisviisil, et muuta see teadmiste kolmnurk tegelikkuseks;

- b) raamprogrammi ja Erasmuse programmiga edendatakse hariduse ja teadusuuringute integreerimist, hõlbustades kõrgharidusasutustel töötada välja ja kehtestada ühiseid haridus-, teadus- ja innovatsioonistrateegiaid ning võrgustikke, et tagada õppetegevusvaldkonnale teave viimastest teadusavastustest ja -praktikast, mille kaudu pakkuda aktiivset osaluskogemust teadustöös kõigile üliõpilastele ja kõrgharidusvaldkonna töötajatele ning eriti teadlastele, ning et toetada muid kõrgharidust, teadust ja innovatsiooni integreerivaid tegevusi.

10. Koostoime Euroopa kosmoseprogrammiga tagab, et:

- a) kosmosevaldkonna tootmis- ja tarbimissektori teadus- ja innovatsioonitegevuse vajadused ELis ning ELi kosmoseprogrammi hüvanguks määratletakse ja kehtestatakse raamprogrammi strateegilise kavandamise protsessi osana; kosmoseuuringute meetmed rakendatakse programmi „Euroopa Horisont“ kaudu hangete ning üksuste abikõlblikkuse osas kooskõlas kosmoseprogrammi sätetega, kui see on asjakohane;
- b) Euroopa kosmoseprogrammi kaudu avaliku hüvena kättesaadavaks tehtud kosmoseandmeid ja -teenuseid kasutatakse selleks, et arendada teadusuuringute ja innovatsiooni kaudu, sealhulgas raamprogrammis, murrangulisi lahendusi, eriti kestliku toidutootmise ja loodusvarade kasutamise, kliimaseire, atmosfääri, maa, ranniku- ja merekeskkonna, arukate linnade, ühendatud ja automatiseeritud liikuvuse, julgeoleku ja katastroofide ohjamise valdkonnas;
- c) Copernicuse programmi andmetele ja teabele juurdepääsu teenused edendavad Euroopa avatud teaduse pilve ning lihtsustavad seega teadurite, teadlaste ja novaatorite juurdepääsu Copernicus programmi andmetele; teadustaristud, eriti *in situ* seirevõrgustikud moodustavad olulise osa *in situ* seiretaristust, mis teevad võimalikuks Copernicuse programmi teenused, ning neile on omakorda kasulik Copernicuse teenustega toodetav teave.

11. Koostoime naabruspoliitika, arengu ja rahvusvahelise koostöö rahastamisvahendiga (edaspidi „NDICI“) ja ühinemiseelse abi rahastamisvahendiga (edaspidi „IPA III“) tagab, et:
- a) raamprogrammi strateegilise kavandamise protsessis määratletakse ja kehtestatakse NDICI ja IPA III valdkonna teadus- ja innovatsioonitegevuse vajadused, kooskõlas kestliku arengu eesmärkidega;
 - b) raamprogrammi teadus- ja innovatsioonitegevus, milles osalevad kolmandad riigid, ning sihipärane rahvusvaheline koostöö püüab saavutada kooskõla ja sidususe samal ajal võetavate NDICI ja IPA III turustamise ja suutlikkuse suurendamise meetmetega, tuginedes ühiste vajaduste ja sekkumisvaldkondade määratlusele.
12. Koostoime Sisejulgeolekufondi ja piirihalduse rahastamisvahendi kui integreeritud piirihalduse fondi osaga tagab, et:
- a) julgeoleku ja integreeritud piirihalduse valdkonna teadus- ja innovatsioonitegevuse vajadused määratletakse ja kehtestatakse raamprogrammi strateegilise teadus- ja innovatsioonitegevuse kavandamise protsessis;
 - b) Sisejulgeolekufondist ja integreeritud piirihalduse fondist võib toetada uute uuenduslike tehnoloogiate ja lahenduste kasutuselevõttu, eriti nende, mis on saadud julgeolekualaste teadusuuringute valdkonna teadus- ja innovatsiooni raamprogrammist.

13. Koostoime InvestEU fondiga tagab, et:

- a) raamprogramm pakub programmi „Euroopa Horisont“ ja EICi segarahastamisvahendi novaatoritele, kes võtavad suuri riske ja kelle puhul turg ei taga piisavat ja elujõulist rahastust. Samal ajal toetab raamprogramm segarahastamisvahendite erasektori osa tõhusat kasutamist ja haldamist fondide ja vahendajate kaudu, keda toetatakse InvestEU fondist ja mujalt;
- b) teadus- ja innovatsioonitegevuse ning VKEde rahastamisvahendid koondatakse kokku InvestEU Fondi, eriti sihtotstarbelise teadus- ja innovatsioonitegevuse teemarubriigi kaudu ning toodete kaudu, mis võetakse kasutusele VKEde rubriigi alusel, aidates seeläbi täita mõlema programmi eesmäärke;
- c) raamprogramm pakub asjakohast tuge, et aidata vajaduse korral EICi rahastuseks mittedobivaid projekte suunata ümber rahastamiseks InvestEU programmist.

14. Koostoime heitkogustega kauplemise süsteemi innovatsioonifondiga (edaspidi „innovatsioonifond“) tagab, et:

- a) innovatsioonifondist suunatakse vahendeid sihipäraselt innovatsioonitegevuseks vähese süsinikdioksiidiheitega tehnoloogia ja protsesside valdkonnas, sealhulgas süsinikdioksiidi keskkonnaohutuks kogumiseks ja kasutamiseks, mis aitaks oluliselt leevendada kliimamuutusi, samuti süsinikdioksiidimahukate toodete asendamiseks ning selleks, et aidata hoogustada selliste projektide ehitustegevust ja toimimist, mille eesmärk on süsinikdioksiidi keskkonnaohutu kogumine ja geoloogiline säilitamine, ning samuti uuenduslikesse taastuvenergia ja energia salvestamise tehnoloogiatesse;
- b) raamprogrammist rahastatakse selliste tehnoloogiate välja töötamist ja tutvustamist, mis aitavad saavutada ELi süsinikdioksiidiheite vähendamise ning energeetika ja tööstuse ümberkujundamise eesmäärke, eriti selle 2. samba tegevuste kaudu;

- c) innovatsioonifondist võib, tingimusel et on täidetud selle valiku ja hindamiskriteeriumid, toetada selliste toetuskõlblike projektide tutvustamise etappi, mis võivad olla toetust saanud teaduse- ja innovatsioonitegevuse raamprogrammidest.

[15. Koostoime Euratomi teadus- ja koolitusprogrammiga tagab, et:

- a) raamprogrammi ja Euratomi teadus- ja koolitusprogrammiga arendatakse terviklikke meetmeid, millega toetatakse haridust ja koolitust (sealhulgas Marie Skłodowska-Curie meede), eesmärgiga säilitada ja arendada asjakohaseid oskusi Euroopas;
- b) raamprogrammi ja Euratomi teadus- ja koolitusprogrammiga arendatakse teadusuuringute ühismeetmeid, milles keskendutakse ioniseeriva kiirguse muul kui energeetika eesmärgil ohutu ja turvalise kasutamise valdkondadevahelistele aspektidele sellistes sektorites nagu meditsiin, tööstus, põllumajandus, kosmos, kliimamuutused, julgeolek ja erakorralisteks olukordadeks valmisolek ning tuumateaduse panus.]⁴⁵

16. Koostoime Euroopa Kaitsefondiga on kasulik tsiviil- ja kaitseuringute valdkonnas, kuigi raamprogrammi raames läbiviidavates tegevustes, välja arvatud Euroopa Kaitsefondiga hõlmatud valdkondades, tuleks keskenduda üksnes tsiviiltegevustele. Tarbetu topelttöö välistatakse.

⁴⁵ Sõltuvalt asjaomaste õigusaktide üle peetavate läbirääkimiste tulemustest.